

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN, TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VẬN ĐỘNG CÔNG NHÂN

ThS. ĐỖ THỊ DIỆP

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

● **Tóm tắt:** Vận động công nhân của Đảng là quá trình tác động có tổ chức, định hướng và lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam nhằm nâng cao nhận thức chính trị, tư tưởng, củng cố tổ chức và phát huy vai trò của giai cấp công nhân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bài viết tập trung phân tích tư tưởng của C.Mác và Ph.Ăngghen, quan điểm của V.I.Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động công nhân, nhấn mạnh vai trò trung tâm của giai cấp công nhân, coi vận động công nhân là yếu tố quyết định thành công của sự nghiệp cách mạng.

● **Từ khóa:** Chủ nghĩa Mác - Lênin; Tư tưởng Hồ Chí Minh; Vận động công nhân; Giai cấp công nhân.

1. Tư tưởng của C.Mác và Ph.Ăngghen về vận động công nhân

C.Mác, Ph.Ăngghen đã dùng nhiều thuật ngữ như những từ đồng nghĩa để chỉ giai cấp công nhân như “người vô sản”, “giai cấp vô sản”, “giai cấp công nhân”, “giai cấp công nhân đại công nghiệp”, “giai cấp công nhân hiện đại”¹... Mỗi khái niệm mà các ông sử dụng đều nhấn mạnh một đặc trưng của giai cấp công nhân: Là “sản phẩm của bản thân nền đại công nghiệp”² tư bản chủ nghĩa, là chủ thể trực tiếp và quyết định nhất của quá trình sản xuất vật chất, là giai cấp đại biểu cho lực lượng sản xuất tiên tiến và phương thức sản xuất hiện đại.

Giai cấp công nhân là sản phẩm xã hội của quá trình phát triển tư bản chủ nghĩa, một xã hội có điều kiện tồn tại dựa trên cơ sở chế độ làm thuê. Trong xã hội tư bản chủ

nghĩa, giai cấp công nhân là những người lao động không sở hữu tư liệu sản xuất chủ yếu của xã hội. Họ phải bán sức lao động cho nhà tư bản và bị chủ tư bản bóc lột giá trị thặng dư. Đối diện với nhà tư bản, công nhân là những người lao động tự do, với nghĩa là tự do “bán sức lao động của mình để sống”³.

Vai trò của giai cấp công nhân được thể hiện ở những nội dung cơ bản sau:

Thứ nhất, giai cấp vô sản đóng vai trò đặc biệt quan trọng đối với sự phát triển tiếp theo của lịch sử nhân loại. C.Mác và Ph.Ăngghen đã luận giải và chỉ rõ, trong thời kỳ chủ nghĩa tư bản đã hình thành và phát triển, lực lượng hùng mạnh, tiến bộ và quan trọng nhất trong quần chúng nhân dân là giai cấp vô sản. Lực lượng này có vai trò đặc biệt đối với sự phát triển tiếp theo của lịch sử nhân loại.

Thứ hai, giai cấp vô sản làm ra khối lượng đồ sộ của cải vật chất và những sản phẩm tinh thần cho xã hội, lợi ích của họ thống nhất với lợi ích của các giai cấp, tầng lớp nhân dân lao động bị áp bức, bóc lột. C.Mác và Ph.Ăngghen chỉ rõ giai cấp vô sản là lực lượng to lớn làm việc trong các công xưởng, nhà máy lớn của tư sản và trong các lĩnh vực khác. Giai cấp vô sản không chỉ sáng tạo ra của cải vật chất mà còn sáng tạo ra của cải tinh thần cho xã hội. Lợi ích của họ thống nhất với lợi ích của nhân dân lao động. Vì thế, họ có khả năng lôi cuốn và tổ chức các giai cấp, tầng lớp lao động bị áp bức, bóc lột khác trong xã hội, qua đó thể hiện vai trò trong tiến trình lịch sử tiếp theo của nhân loại.

Theo C.Mác và Ph.Ăngghen, giai cấp công nhân là lực lượng cách mạng tiên phong, có sứ mệnh lịch sử lật đổ chế độ tư bản và xây dựng chủ nghĩa cộng sản. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân là xóa bỏ chế độ tư bản chủ nghĩa, xóa bỏ chế độ người bóc lột người, giải phóng giai cấp công nhân, nhân dân lao động và toàn thể nhân loại khỏi mọi sự áp bức, bóc lột, nghèo nàn lạc hậu, xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Ph.Ăngghen viết: “Thực hiện sự nghiệp giải phóng thế giới ấy, - đó là sứ mệnh lịch sử của giai cấp vô sản hiện đại”⁴. V.I.Lênin cũng chỉ rõ: “Điểm chủ yếu trong học thuyết của Mác là ở chỗ nó làm sáng rõ vai trò lịch sử thế giới của giai cấp vô sản là người xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa”⁵. Trong Điều lệ tạm thời của Hội Liên hiệp công nhân quốc tế, C.Mác nhấn mạnh, “sự giải phóng của giai cấp công nhân phải do bản thân giai cấp công nhân tự giành lấy”⁶, do đó, công nhân cần được tổ chức và lãnh đạo để thực hiện sứ mệnh của mình.

Qua tổng hợp các công trình nghiên cứu hay bài viết, bài nói cùng quá trình hoạt động thực tiễn cách mạng của các ông, có thể khái quát công tác vận động giai cấp công nhân theo quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen tập trung những nội dung chính sau:

Một là, trước hết phải tập trung nâng cao nhận thức, trang bị cho công nhân tư tưởng cách mạng, giúp họ nhận thức rõ về địa vị, vai trò của mình trong cuộc đấu tranh giai cấp.

Sự đoàn kết, thống nhất về ý chí và đội ngũ của giai cấp công nhân chính là nội dung cơ bản, nguyên tắc hàng đầu. Sự thống nhất về tư tưởng có được không phải chỉ từ sự đồng cảm của những người cùng bị tư bản bóc lột, mà còn từ sự phát triển trí tuệ, từ cuộc đấu tranh tư tưởng nội bộ thông qua tranh luận. Trong *Lời tựa* viết cho bản tiếng Đức của *Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản*, tái bản năm 1890, Ph.Ăngghen đã nhấn mạnh: “Để đạt tới thắng lợi cuối cùng của những nguyên lý đã đề ra trong “Tuyên ngôn”, Mác chỉ tin tưởng vào sự phát triển trí tuệ của giai cấp công nhân, sự phát triển mà hành động chung và tranh luận chung nhất định sẽ mang lại”⁷.

Hai là, các cuộc vận động, phong trào công nhân phải hướng đến bảo vệ lợi ích kinh tế - xã hội, hỗ trợ công nhân trong các phong trào đòi tăng lương, giảm giờ làm, cải thiện điều kiện lao động.

Tháng 9-1866, tại Đại hội lần thứ nhất của Quốc tế I họp tại Giơnevơ (Thụy Sĩ), vấn đề đấu tranh cho ngày làm việc 8 giờ được xác định là nhiệm vụ quan trọng. Khẩu hiệu ngày làm 8 giờ sớm xuất hiện trong một số nơi của nước Anh, nước có nền công nghiệp phát triển sớm nhất, yêu sách này dần lan sang các nước khác. Năm 1868, giới cầm quyền Mỹ buộc phải thông qua đạo luật ấn

định ngày làm 8 giờ trong các cơ quan, xí nghiệp thuộc Chính phủ. Nhưng các nhà máy, xí nghiệp tư nhân vẫn giữ ngày làm việc từ 11-12 giờ. Năm 1886, tại thành phố công nghiệp lớn Chicago, Đại hội Liên đoàn lao động Mỹ thông qua Nghị quyết nêu rõ: “Từ ngày 1-5-1886, ngày lao động của tất cả các công nhân sẽ là 8 giờ”⁸.

Ngày 14-7-1889, ba năm sau “thảm kịch” tại thành phố Chicago, Quốc tế II được thành lập. Dưới sự lãnh đạo của Ph.Ăngghen, Đại hội lần thứ nhất của Quốc tế II đã quyết định lấy ngày 1-5 hằng năm làm ngày biểu dương lực lượng và đấu tranh chung của tầng lớp vô sản các nước; từ đó, “ngày 1-5 trở thành ngày Quốc tế lao động”⁹.

Ba là, vận động công nhân đoàn kết với giai cấp nông dân và các lực lượng cách mạng khác, xây dựng khối liên minh để tạo sức mạnh tổng hợp tiến hành cách mạng.

Yêu cầu phải đoàn kết quốc tế vì phong trào công nhân không chỉ giới hạn trong một quốc gia mà phải liên kết thành phong trào chung của giai cấp vô sản toàn thế giới. C.Mác khẳng định: “Sự thống trị của tư bản đã tạo ra cho quần chúng ấy một hoàn cảnh chung, những lợi ích chung”¹⁰. Chính vì thế, cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân ở tất cả các nước để tự giải phóng, chỉ có thể thành công được, nếu công nhân cùng nhau đấu tranh chống lại tư bản quốc tế.

Tổ chức quốc tế của giai cấp công nhân là hình thức đầu tiên thể hiện sự phối hợp hành động của giai cấp vô sản và sự giác ngộ về giai cấp. Việc hình thành một trung tâm quốc tế để lãnh đạo cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân ở các nước, từ đó thúc đẩy sự ra đời chính đảng của giai cấp công nhân ở từng nước là sứ mệnh hàng đầu của các tổ

chức quốc tế của những người cộng sản. *Liên đoàn những người cộng sản* là tổ chức đầu tiên được thành lập¹¹ trên cơ sở của sự giác ngộ lý luận chủ nghĩa xã hội khoa học do C.Mác và Ph.Ăngghen xây dựng. *Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản* (tháng 3-1848) được coi là “bản khai sinh” của tổ chức quốc tế đầu tiên này. Những nguyên lý mà C.Mác và Ph.Ăngghen trình bày trong tác phẩm này là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho toàn bộ hoạt động của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Từ đó đến nay, giai cấp công nhân và những người cộng sản trên toàn thế giới đã có nhiều sáng tạo về hình thức tổ chức: Từ các tổ chức như Quốc tế I (1864-1876), Quốc tế II (1889-1914), Quốc tế III (Quốc tế cộng sản 1919-1943) đến các hình thức tổ chức quốc tế tương đương như Cục Thông tin quốc tế, Hội nghị Các đảng cộng sản và công nhân quốc tế, Diễn đàn thường niên của các đảng cộng sản và công nhân quốc tế... C.Mác, Ph.Ăngghen và V.I.Lênin là những lãnh tụ đã dành nhiều công sức, trí tuệ cho việc xây dựng những tổ chức quốc tế đầu tiên và định ra cương lĩnh, lý luận chỉ đạo cho phong trào công nhân thế giới - biểu hiện sinh động của chủ nghĩa quốc tế vô sản.

2. Quan điểm của V.I.Lênin về vận động công nhân

Nhất quán với quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen về giai cấp nói chung và giai cấp công nhân nói riêng, V.I.Lênin đã làm rõ hơn khái niệm giai cấp và giai cấp công nhân trong điều kiện mới, tức là khi chủ nghĩa tư bản chuyển sang thời kỳ chủ nghĩa đế quốc, đặc biệt là khi Cách mạng tháng Mười Nga (năm 1917) thành công. Theo V.I.Lênin, giai cấp là “những tập đoàn to lớn gồm những người khác nhau về địa vị của họ, trong một

hệ thống sản xuất xã hội nhất định trong lịch sử, khác nhau về quan hệ của họ (thường thường thì những quan hệ này được pháp luật quy định và thừa nhận) đối với những tư liệu sản xuất, về vai trò của họ trong tổ chức lao động xã hội và như vậy là khác nhau về cách thức hưởng thụ và về phần của cải xã hội ít hoặc nhiều mà họ được hưởng. Giai cấp là những tập đoàn người, mà tập đoàn này thì có thể chiếm đoạt lao động của tập đoàn khác, do chỗ các tập đoàn đó có địa vị khác nhau trong một chế độ kinh tế - xã hội nhất định”¹². Trên cơ sở đó, có thể khái quát quan điểm của V.I.Lênin về vận động công nhân như sau:

Một là, tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức chính trị cho giai cấp công nhân, trong đó, nhiệm vụ đầu tiên và quan trọng nhất là phải truyền bá, giáo dục, đưa học thuyết Mác vào giai cấp công nhân.

V.I.Lênin khẳng định những người cách mạng chân chính hoàn toàn đứng trên cơ sở lý luận cách mạng của chủ nghĩa Mác. Bởi đó là lý luận đầu tiên biến chủ nghĩa xã hội từ không tưởng trở thành khoa học, tạo cơ sở vững chắc cho chủ nghĩa xã hội khoa học, vạch rõ con đường, cách thức để phát triển và làm phong phú thêm cho khoa học đó. V.I.Lênin đã chỉ rõ: “Chỉ khi nào giai cấp vô sản và những người nông dân nghèo tỏ ra có đầy đủ tinh thần tự giác, trình độ tư tưởng, tinh thần hy sinh và tinh thần bền bỉ, thì khi đó, thắng lợi của cách mạng xã hội chủ nghĩa mới được đảm bảo”¹³.

Theo V.I.Lênin, nhiệm vụ đầu tiên và quan trọng nhất của công tác tư tưởng là phải truyền bá, giáo dục, đưa học thuyết Mác vào giai cấp công nhân. Học thuyết khoa học và cách mạng này sẽ giúp giai cấp công nhân hiểu rõ tình cảnh thực sự của mình, tính tất

yếu của việc xóa bỏ chế độ áp bức, bóc lột và xây dựng một chế độ xã hội tốt đẹp hơn. Tiếp theo là động viên, phát huy tính chủ động sáng tạo của quần chúng nhân dân lao động trên cơ sở trình độ giác ngộ cách mạng đã được nâng cao. Muốn chiến thắng, muốn thiết lập và củng cố chủ nghĩa xã hội, giai cấp vô sản phải hoàn thành hai nhiệm vụ nhưng chỉ là một, đó là “dùng tinh thần anh dũng quên mình của bản thân trong cuộc đấu tranh cách mạng chống tư bản để lôi cuốn tất cả quần chúng lao động và bị bóc lột, lôi cuốn, tổ chức, lãnh đạo họ nhằm đánh đổ giai cấp tư sản và hoàn toàn đè bẹp mọi sự phản kháng của giai cấp đó; hai là làm cho hết thảy quần chúng lao động và bị bóc lột, cùng với tất cả mọi tầng lớp tiểu tư sản, đi theo mình vào con đường kiến thiết kinh tế mới...”¹⁴.

Hai là, vận động công nhân tham gia các phong trào công nhân; đồng thời, gắn phong trào công nhân với phong trào cách mạng chung và đóng vai trò tiên phong trong phong trào cách mạng.

Lịch sử đã chứng minh rằng, một phong trào công nhân đơn độc không thể thành công nếu không có sự hỗ trợ từ các giai cấp khác. V.I.Lênin nhấn mạnh sự cần thiết của liên minh công - nông, bởi công nhân tuy có ý thức tiên phong nhưng chiếm tỷ lệ nhỏ trong dân số. Do đó, nhiệm vụ đặt ra là phải liên kết với nông dân, trí thức cách mạng để tạo thành lực lượng đủ mạnh nhằm đánh đổ chính quyền tư sản. Theo V.I.Lênin, “Chỉ khi nào *quần chúng* công nhân và nông dân tự nguyện tham gia một cách có ý thức, với nhiệt tình cách mạng, vào việc kiểm kê và kiểm soát *bọn nhà giàu, bọn ăn cắp, bọn ăn bám, bọn lưu manh*, thì mới có thể thắng được những tàn dư ấy của cải xã hội tư bản

chủ nghĩa đảng nguyên rủa [...] và chỉ đó mới là con đường đi tới thắng lợi của chủ nghĩa xã hội, mới đảm bảo cho chủ nghĩa xã hội thắng lợi, đảm bảo chiến thắng được mọi sự bóc lột, mọi sự thiếu thốn và khốn cùng”¹⁵.

Kế thừa, bổ sung và phát triển quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về vị trí, vai trò của liên minh công - nông, V.I.Lênin cho rằng, liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp công nhân và tầng lớp trí thức là nguyên tắc tối cao của chuyên chính vô sản. Người chỉ rõ: “Chuyên chính vô sản là một hình thức đặc biệt của liên minh giai cấp giữa giai cấp vô sản, đội tiên phong của những người lao động, với đông đảo những tầng lớp lao động không phải vô sản (tiểu tư sản, tiểu chủ, nông dân, trí thức, v.v.) hoặc với phần lớn những tầng lớp đó; liên minh nhằm chống lại tư bản, liên minh nhằm lật đổ hoàn toàn tư bản, tiêu diệt hoàn toàn sự chống cự của giai cấp tư sản và những mưu toan khôi phục của giai cấp ấy, nhằm thiết lập và củng cố vĩnh viễn chủ nghĩa xã hội”¹⁶. Bên cạnh đó, V.I.Lênin đã đưa ra nhiều luận điểm về liên minh công nhân - nông dân - trí thức. Người còn khẳng định: “Trước sự liên minh của các đại biểu khoa học, giai cấp vô sản và giữa kỹ thuật, không một thế lực đen tối nào đứng vững được”¹⁷.

Ba là, xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh - tổ chức bảo vệ lợi ích cho đoàn viên.

V.I.Lênin đặc biệt chú trọng việc giai cấp công nhân phải thành lập tổ chức công đoàn. Trong điều kiện có chính quyền, V.I.Lênin khẳng định, công đoàn “là “trường học chủ nghĩa cộng sản” không thể thiếu được, là trường học dự bị cho vô sản học tập áp dụng chuyên chính của mình, là sự tập hợp tất yếu của công nhân để làm cho việc quản lý toàn bộ nền kinh tế trong nước tuân tự chuyển

trước hết sang tay *giai cấp* công nhân (chứ không phải sang ngành nghề cá biệt nào), rồi sau sang tay toàn thể những người lao động”¹⁸.

Về vai trò của công đoàn, V.I.Lênin cho rằng, “giai cấp vô sản ở bất cứ nơi nào trên thế giới cũng chỉ phát triển và chỉ có thể phát triển bằng con đường công đoàn, bằng sự tác động qua lại giữa công đoàn và đảng của giai cấp công nhân, chứ không thể bằng con đường nào khác [...] đảng phải giáo dục, lãnh đạo công đoàn”¹⁹.

Bốn là, vận động công nhân thành lập và hoạt động trong chính đảng vô sản để lãnh đạo phong trào công nhân.

Theo V.I.Lênin, muốn lãnh đạo phong trào công nhân đến thắng lợi, cần có một “đảng cộng sản kiểu mới”, vững mạnh về tư tưởng, tổ chức và kỷ luật, đóng vai trò tiên phong trong cách mạng. Xây dựng một chính đảng cách mạng của giai cấp công nhân là một trong những điều kiện quan trọng nhất và quyết định nhất để hoàn thành cả công tác lý luận lẫn công tác tư tưởng. Bởi vì, không có lý luận cách mạng thì không thể có đảng cách mạng của giai cấp công nhân; ngược lại, nếu không có đảng cách mạng của giai cấp công nhân thì sẽ không có người tổ chức, lãnh đạo biến lý luận thành hiện thực.

V.I.Lênin không chỉ kế thừa mà còn phát triển tư tưởng của C.Mác và Ph.Ăngghen về công tác vận động giai cấp công nhân. Ông nhấn mạnh “vai trò của đảng cộng sản”, sự cần thiết của đấu tranh chính trị thay vì chỉ đấu tranh kinh tế, và đặc biệt là “liên minh giai cấp” để tạo sức mạnh cách mạng. Chính những tư tưởng này đã giúp phong trào công nhân Nga chuyển từ đấu tranh tự phát sang cách mạng vô sản, giành chính quyền và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

V.I.Lênin cho rằng, để thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân trong các giai đoạn của cách mạng xã hội chủ nghĩa, cần xây dựng được đảng tiên phong: “Muốn phục vụ quần chúng và đại biểu cho lợi ích được nhận thức một cách đúng đắn của họ, thì đội tiên phong, tức là tổ chức, phải tiến hành toàn bộ hoạt động của mình trong quần chúng [...] xem mỗi liên hệ với quần chúng có được giữ vững không, mỗi liên hệ đó có mật thiết không. Như thế, và *chỉ có* như thế, đội tiên phong mới giáo dục và giác ngộ quần chúng, đồng thời đại biểu cho những lợi ích của họ, dạy cho họ biết tổ chức lại, hướng *toàn bộ* hoạt động của quần chúng đi theo một đường lối chính trị giai cấp tự giác”²⁰.

3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động công nhân

Trong tác phẩm *Thường thức chính trị*, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Tất cả những người không có tư liệu sản xuất, phải bán sức lao động mà sống, là công nhân. Bất kỳ họ lao động trong công nghệ hay là trong nông nghiệp, bất kỳ họ làm nghề gì, cũng đều thuộc về giai cấp công nhân”²¹.

Tuy nhiên, Người cũng giải thích, trong số đó, không phải tất cả họ đều là giai cấp công nhân và chỉ ra tiêu chí căn bản để xác định đó là giai cấp công nhân đúng nghĩa, mang đầy đủ “đặc tính” của giai cấp công nhân quốc tế theo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin. Người viết: “Chủ chốt của giai cấp ấy, là những công nhân ở các xí nghiệp như: nhà máy, hầm mỏ, xe lửa, vãn vãn... Những công nhân thủ công nghệ, những người làm thuê ở các cửa hàng, những cố nông, vãn vãn..., cũng thuộc về giai cấp công nhân. Nhưng chỉ công nhân công nghệ là hoàn toàn đại biểu cho cái *đặc tính* của giai cấp công nhân”²².

Tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động công nhân tập trung ở các nội dung cơ bản sau:

Một là, tuyên truyền, vận động, trang bị kiến thức và nâng cao ý thức, bản lĩnh chính trị, giác ngộ cách mạng cho giai cấp công nhân.

Hồ Chí Minh cho rằng, công nhân không tự nhiên có ý thức cách mạng, mà cần được tuyên truyền, giáo dục để hiểu rõ vai trò lịch sử của giai cấp mình, mục tiêu của cách mạng và trách nhiệm của mỗi cá nhân. Vì vậy, công tác vận động trước hết phải trang bị kiến thức lý luận cách mạng, giúp công nhân nhận thức rõ bản chất bóc lột của chế độ tư bản, hiểu rằng chỉ có đi theo con đường cách mạng mới có thể giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc.

Người nhấn mạnh cần phổ biến chủ nghĩa Mác - Lênin trong phong trào công nhân, giúp họ có bản lĩnh chính trị vững vàng, tránh bị lung lay trước những khó khăn, thách thức. Hồ Chí Minh từng nói: “*Muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản*”²³.

Để đạt được mục tiêu này, Người đặc biệt chú trọng công tác bồi dưỡng lý luận chính trị thông qua việc mở các lớp huấn luyện, xuất bản báo chí cách mạng như: Báo Thanh Niên, Báo Lao Động, Báo Công Nông để tuyên truyền trong công nhân. Các nội dung tuyên truyền phải sát thực, phù hợp với điều kiện và trình độ nhận thức của công nhân, giúp họ từ giác ngộ về quyền lợi kinh tế tiến tới giác ngộ về quyền lợi chính trị.

Hai là, tuyên truyền, thu hút, vận động công nhân tham gia phong trào cách mạng, hoạt động thi đua ái quốc.

Hồ Chí Minh nhấn mạnh rằng, lý luận cách mạng chỉ có ý nghĩa khi được đưa vào thực tiễn thông qua hành động cụ thể. Do đó,

công tác vận động phải hướng đến việc khuyến khích công nhân tham gia trực tiếp vào các phong trào đấu tranh cách mạng, từ đấu tranh đòi quyền lợi kinh tế đến đấu tranh chính trị, đòi độc lập dân tộc.

Trong thời kỳ đấu tranh chống thực dân Pháp, Người kêu gọi công nhân tham gia các cuộc bãi công, biểu tình, thể hiện sức mạnh tập thể để chống lại sự áp bức, bóc lột. Khi nước nhà giành được độc lập, Người tiếp tục vận động công nhân tham gia các phong trào thi đua ái quốc, góp phần xây dựng kinh tế, củng cố chế độ xã hội chủ nghĩa. Người nhấn mạnh: "...cả nước đang mở một phong trào *Thi đua ái quốc*. Mỗi một người và toàn thể công nhân ta, phải ra sức xung phong trong cuộc thi đua ấy"²⁴. Trong quá trình đó, người công nhân không ngừng rèn luyện ý thức tổ chức, kỷ luật, tinh thần đoàn kết để đảm nhận vai trò tiên phong trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong giai đoạn xây dựng đất nước sau năm 1945, Hồ Chí Minh đã phát động các phong trào thi đua như: Phong trào "Lao động giỏi, lao động sáng tạo", khuyến khích công nhân nâng cao năng suất lao động, cải tiến kỹ thuật; phong trào "Ba sẵn sàng", "Ba đảm đang", động viên công nhân tích cực sản xuất, sẵn sàng hy sinh vì Tổ quốc; phong trào thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, giúp công nhân ý thức được trách nhiệm trong xây dựng kinh tế. Người cho rằng, những phong trào này không chỉ góp phần phát triển đất nước mà còn giúp công nhân "phát huy nhiệt tình cách mạng và sức lao động sáng tạo"²⁵.

Ba là, thu hút, tổ chức công nhân tham gia các tổ chức có kỷ luật, có tổ chức để thực hiện nhiệm vụ cách mạng.

Hồ Chí Minh cho rằng, công nhân muốn đấu tranh hiệu quả thì phải có tổ chức chặt chẽ, có kỷ luật và có lãnh đạo đúng đắn. Người nhấn mạnh vai trò của các tổ chức cách mạng, nhất là Công hội đỏ, công đoàn và Đảng Cộng sản trong việc quy tụ, lãnh đạo phong trào công nhân. Tháng 6-1925, Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên được thành lập - "tổ chức tiền thân của Đảng Cộng sản Việt Nam. Người đã cùng các đồng chí trong Tổng bộ Hội tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, mở các lớp đào tạo đội ngũ cán bộ cách mạng đầu tiên của Việt Nam"²⁶.

Hồ Chí Minh cho rằng, một khi đã tổ chức thành lực lượng, công nhân sẽ có sức mạnh tập thể, không chỉ bảo vệ được quyền lợi giai cấp mà còn đóng góp quan trọng vào sự nghiệp cách mạng chung. Do đó, công tác vận động phải hướng đến việc: Thành lập, củng cố các công đoàn để bảo vệ quyền lợi công nhân; đưa công nhân ưu tú vào hàng ngũ của Đảng Cộng sản, rèn luyện họ trở thành lực lượng nòng cốt của cách mạng; hướng dẫn công nhân hoạt động có tổ chức, có kỷ luật, tránh tình trạng đấu tranh tự phát hoặc bị kẻ địch lôi kéo. Chính nhờ sự tổ chức chặt chẽ mà giai cấp công nhân Việt Nam đã đóng vai trò quan trọng trong Cách mạng tháng Tám, kháng chiến chống thực dân Pháp và chống đế quốc Mỹ.

Bốn là, chăm lo, bảo vệ lợi ích chính đáng của mỗi người công nhân.

Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh rằng, muốn công nhân tham gia cách mạng lâu dài, trước hết phải bảo vệ quyền lợi chính đáng của họ. Người luôn coi trọng "đấu tranh cho quyền lợi của giai cấp công nhân"²⁷. Công tác vận động không thể tách rời nhiệm vụ chăm lo đời sống, cải thiện điều kiện làm

việc, bảo đảm quyền lợi về kinh tế, chính trị, văn hóa cho công nhân.

Người nhấn mạnh đến tầm quan trọng của việc bảo đảm cho công nhân có đời sống ổn định, có việc làm, thu nhập để yên tâm gắn bó với cách mạng. Người luôn quan tâm đến điều kiện lao động, bảo vệ sức khỏe, cải thiện môi trường làm việc để nâng cao năng suất: “Phải cố gắng thi đua đẩy mạnh sản xuất để góp phần nâng cao đời sống cho nhân dân ta, trong đó có đời sống của công nhân”²⁸. Tạo điều kiện để công nhân học tập, nâng cao trình độ, phát triển bản thân và đóng góp hiệu quả hơn cho xã hội. Trong quá trình lãnh đạo đất nước, Người luôn nhấn mạnh đến vai trò của Nhà nước trong việc ban hành chính sách bảo vệ quyền lợi của công nhân, tạo điều kiện để họ có cuộc sống tốt hơn.

Hồ Chí Minh đã kế thừa và phát triển tư tưởng của Mác - Lênin về công tác vận động giai cấp công nhân, nhấn mạnh vai trò của công nhân không chỉ trong đấu tranh giai cấp mà còn trong sự nghiệp giải phóng dân tộc

và xây dựng đất nước. Nhờ đường lối đúng đắn này, giai cấp công nhân Việt Nam đã trở thành lực lượng lãnh đạo cách mạng, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Trong bối cảnh hiện nay, công tác vận động công nhân có ý nghĩa chiến lược khi giai cấp công nhân ở Việt Nam đang phát triển cả về số lượng và chất lượng, thực sự trở thành lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Việc vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động công nhân vào thực tiễn không chỉ góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của công nhân, mà còn củng cố niềm tin, khơi dậy ý thức trách nhiệm và khát vọng cống hiến của giai cấp công nhân đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Đây chính là động lực để đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên giàu mạnh, phát triển, hội nhập và vươn mình mạnh mẽ của dân tộc Việt Nam ■

¹ C.Mác và Ph.Ăngghen, *Toàn tập*, t.2, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 1995, tr.328.
² C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.19, 1995, tr.38.
^{3,10} C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.4, 1995, tr.596, 256.
⁴ C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.20, 2002, tr.393.
⁵ V.I.Lênin, *Toàn tập*, t.23, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2005, tr.1.
⁶ C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.16, 1994, tr.24.
⁷ C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.22, 1995, tr.97.
^{8,9} *Ngày Quốc tế Lao động 1 tháng 5 (1-5-1886)*, <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn>, ngày 26-1-2018.
¹¹ Xem: C.Mác và Ph.Ăngghen, *Sđd*, t.5, 1993, tr.687.
^{12,14} V.I.Lênin, *Sđd*, t.39, 2005, tr.17-18, 20.

¹³ V.I.Lênin, *Sđd*, t.36, 2006, tr.207-208.
¹⁵ V.I.Lênin, *Sđd*, t.35, 2006, tr.240.
¹⁶ V.I.Lênin, *Sđd*, t.38, 2006, tr.452.
¹⁷ V.I.Lênin, *Sđd*, t.40, 2006, tr.218.
^{18,19} V.I.Lênin, *Sđd*, t.41, 2005, tr.42, 42.
²⁰ V.I.Lênin, *Sđd*, t.24, 2005, tr.51.
^{21,22} Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.8, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.256, 256.
^{23,28} Hồ Chí Minh, *Sđd*, t.12, tr.30, 518.
²⁴ Hồ Chí Minh, *Sđd*, t.5, tr.514.
²⁵ Hồ Chí Minh, *Sđd*, t.14, tr.277.
²⁶ Hồ Chí Minh, *Sđd*, t.2, tr.591.
²⁷ Hồ Chí Minh, *Sđd*, t.13, tr.525.